Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Verslag van de vergadering van de EG-Commissiewerkgroep Additieven van 3 februari 2017 te Brussel

Commissie:	Wim Debeuckelaere	DG-Sante
	Jiri Sochor	DG-Sante
	Andreia Alvarez-Porto	DG-Sante
	Guillermo Cardon	DG-Sante
Ned. Delegatie:	Corinne Sprong	RIVM

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
k.planken@minvws.nl
T 070 340 7132

Ons kenmerk
Verslag CWG Additieven d.d. 3 februari 2017

Secretariaat ROW
_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl

www.row-minvws.nl

Samenvatting
De EG-Commissiewerkgroep Additieven heeft 3 februari 2017 o.a. gesproken over prioritering van de activiteiten voor 2017, uitbreidingen van toelatingen van additieven, veranderingen in FC13, additieven in voedingssupplementen voor zuigelingen en jonge kinderen, herevaluatie van additieven.

Prioritering activiteiten WGA 2017
De lidstaten hebben kunnen aangeven welke activiteiten de hoogste prioriteit hebben in 2017. Hieruit is de volgende top 5 ontstaan:

1. Follow-up herevaluatieprogramma EFSA
2. Guidance om onderscheid te maken tussen processing aids en voedseladditieven
3. Guidance groente-extracten die worden gebruikt ter vervanging van additieven (analoog aan guidance kleurende levensmiddelen)
4. Additieven in voedingssupllementen voor zuigelingen en jonge kinderen
5. Herziening maximumlimieten voor nitriet (afhankelijk van uitkomst EFSA opinie).

Deze lijst sluit prima aan bij de wensen van Nederland

Uitbreidingen van toelatingen
Polyaspartaat in wijn
Dit betreft een aanvraag voor het gebruik van kaliumpolyaspartaat als stabilisator (preventie vorming tartraatkistallen) in wijn. Het voorgestelde gebruik van dit nieuwe additief is door EFSA als veilig beoordeeld (WGA 16 06) en de lidstaten hebben daarom geen bezwaar tegen het gebruik hiervan. Additieven in wijn vallen onder de wijnverordening van DG Agri. DG Agri is akkoord. De Commissie presenteerde het voorstel tot het opnemen van polyaspartaat in Annex II van de additievenverordening en het voorstel voor de specificaties. Voor de limieten van zware metalen wordt niet langer meer uit gegaan van standaardnormen, maar deze worden gebaseerd op de (lagere) meetwaarden.

Fosfaten in kebap
Uit het verslag van WGA 16 06:
Fosfaat wordt in veel lidstaten gebruikt in dönor kebab voor aan het spit dat roterend wordt gegrild. Na het bereiden van het vlees (samenvoegen stukken vlees en saus met kruiden) wordt het product ingevroren voor gebruik bij fast-food restaurants waar het wordt gegrild. De fabrikant claimt dat fosfaten nodig zijn om 1) het vlees bijeen te houden en 2) om het vlees sappig te houden en 3) voor een gelijkmatige garing en bruining. Fosfaten doen dit beter dan andere additieven zoals citraten. Volgens de aanvrager wordt dit al 50 jaar zo toegepast. Griekenland kwam met een kritisch tegengeluid en gaf aan dat aan hun kebab (gyros) geen fosfaten worden toegevoegd. Hierop heeft de industrie samen met Griekenland gekeken naar de verschillen die vooral bestaan uit het type vlees en de grootte van de gebruikte stukken vlees. Dit heeft geleid tot een voorstelbewoording. Het merendeel van de lidstaten kan akkoord gaan met het voorstel, mits het gebruik

kan worden beperkt tot döner kebap. Verder moet het verschil tussen döner kebap en gyros wel duidelijk zijn. Fosfaat is nog niet als additief geherevalueerd door EFSA. Een aantal lidstaten zijn bezorgd om de blootstelling aan fosfaat.
Omdat de lidstaten muv Griekenland en Cyprus het voorstel steunen, gaat de Commissie door met de aanvraag.

Stand van zaken WGA 16 07: De Commissie informeert de lidstaten over een nieuwe bewoording voor de restrictie. Deze bewoording is goedgekeurd door de hierarchie van de Commissie. Het voorstel gaat nu de hele interne procedure door.

Benzoaten in opgiet gekookte eieren
Dit betreft een aanvraag voor het gebruik van benzoaten in opgiet van eieren. Dit verlengt de houdbaarheid van de eieren. Gekookte en gepelde eieren worden tot verwerking (in o.a salades) in deze opgiet bewaard. EFSA heeft in 2016 een opinie gepubliceerd waarin de inname van benzoaten voor diverse populaties de ADI overschrijdt. Voor additieven waarbij er overschrijding van de ADI plaats vindt, wordt in principe geen authorisatie voor uitbreiding van gebruik afgegeven. In dit specifieke geval heeft EFSA wel gerekend met de huidige toegestane waarden in (vloeibaar) ei en salades. Wat te doen in dit specifieke geval? De Commissie gaat EFSA om raad vragen. De lidstaten hebben ook nog vragen over de uitleg over de technologische noodzaak. De Commissie gaat hiermee terug naar de aanvrager.

Fosfaten in opgiet gekookte eieren
Dit betreft een aanvraag voor het gebruik van fosfaat in opgiet van eieren. Dit verhoogd de stevigheid van de eieren. De lidstaten hebben de nodige vragen over de technologische noodzaak. De Commissie gaat met alle vragen terug naar de aanvrager.

Ijzerlactaat in paddenstoelen ter decoratie van leverpastei
In zweden wordt al jaren ijzerlactaat toegevoegd aan paddenstoelen ter decoratie van leverpastei. Deze paddestoelen kleuren zonder ijzerlactaat bruin. De lidstaten kunnen het gebruik van deze nichetoepassing steunen. De Commissie gaat daarom verder met de aanvraag.

Annatto
Uit het verslag van de vorige keren:
EFSA heeft een herevaluatie van de kleurstof annatto uitgevoerd en heeft tevens een verzoek van de industrie meegenomen tot herziening van de specificaties en uitbreiding van gebruik. De aanvrager is nu met een lijst van gevraagde toepassingen gekomen die afwijkt van het door EFSA-beoordeelde gebruik. Hierdoor zal EFSA opnieuw gevraagd worden om het aangevraagde gebruik te beoordelen. Er zijn nog wel diverse onduidelijkheden over het gevraagde gebruik.

WGA 17 01:
De aanvrager heeft nu een definitieve lijst met use levels aangeleverd. EFSA zal nu worden gevraagd om het aangevraagde gebruik te beoordelen. Intussen zijn er nog wel een aantal vragen over de argumentatie van de technologische noodzaak. De Commissie gaat hiermee naar de aanvrager. De aanvrager levert voor de volgende WGA nog een lijst met specificaties aan voor bixin en norbixin. De aanvrager heeft aangegeven dat de ontbrekende studies voor Annatto E oktober/november 2017 worden aangeleverd.

Caramelkleurstoffen in vleesproducten
De Commissie informeert dat een samenvatting van de conclusies ten aanzien van het ongeautoriseerde gebruik van karamelkleurstoffen naar de industrie is gestuurd.

Veranderingen FC 13
Uit het verslag van WGA 16 07:
Door allerlei nieuwe wetgevingen omtrent zuigelingenvoeding en voeding voor speciale doeleinden zijn de huidige categorieën niet langer adequaat. De Commissie presenteert een voorstel tot verandering van de huidige FC13. Voor

sommige categorieën volstaat een verwijzing naar de nieuwe wetgeving, voor andere is niet langer een (wettelijke) basis aanwezig en moet een oplossing worden gevonden. Dit geldt voor de volgende categorieën:

- 13.1.4 'Other foods'. Hieronder vallen o.a. de dreumes- en peutermelken. Vanuit voedingskundig oogpunt zijn er geen speciale voedingsmiddelen nodig voor gezonde dreumesen en peuters. Door gevarieerd te eten kunnen de kinderen voldoende nutriënten binnenkrijgen. Deze producten vallen voortaan onder de gewone producten. Omdat er voor dergelijke producten doorgaans meer additieven nodig zijn dan toegelaten in hun tegenhangers in gewone producten, moet de industrie een aanvraag indienen voor het gebruik van deze additieven.
- 13.3 Total diet replacement for weight control. Hieronder vallen voortaan alleen nog maar producten die volledige voeding vervangen. Voor maaltijdvervangers die nu een of twee maaltijden vervangen is er te weinig onderscheid met een aantal laag-calorische producten op de markt. Bovendien is er nu de health-claim- en de etiketteringswetgeving waardoor een aantal zaken mbt tot deze producten worden gereguleerd. Maaltijdvervangers worden ondergebracht in de categorie waaronder hun gewone tegenhangers vallen (dranken, soepen etc). Ook hier geldt dat indien er meer additieven gebruikt worden dan toegelaten in de tegenhangercategorie' er een aanvraag moet worden ingediend.
- Gluten-vrij. Door de etiketteringswetgeving kunnen deze producten voortaan onder de gewone voedselcategorieën worden ondergebracht met als restrictie 'alleen glutenvrije producten'. Ook hier moet goed gekeken worden naar het benodigde additiefgebruik, voor glutenvrije producten zijn soms andere additieven nodig dan hun gewone tegenhangers (vb kleurstof in brood).
- Banketbakkerswaren voor diabetici. Deze is al eerder besproken in werkgroepvergaderingen. De Commissie heeft een notitie opgesteld

WGA 17 01:
De Commissie kwam nu met 3 nieuwe voorstellen voor FC 13. Bij de eerste optie blijven de bovengenoemde categorieën, muv de banketbakkerswaren, onderdeel van FC 13 en worden de bewoordingen aangepast, bij de overige twee opties worden de categorieën in ander categorieën ondergebracht of wordt een nieuwe voedselcategorie aangemaakt. Handhaving in FC13 is voor de meeste lidstaten geen optie. De lidstaten vinden dat de herindeling van FC13 consistent moet worden uitgevoerd: als er geen wettelijke basis is voor opname in FC13, dan horen producten daar niet in thuis en moeten ze elders ondergebracht worden.

Zoetstoffen in banketbakkerswaren
Zoals hierboven besproken onder FC 13, is er geen wettelijke basis meer voor banketbakkerswaren voor diabetici. Hoewel een aantal lidstaten, waaronder Nederland, open stonden voor opname in FC 7.2 met als restrictie 'only energy reduced or no sugar added' (mits aan deze voorwaarden voldaan), was de meerderheid van de lidstaten voor intrekken van de autorisatie. De Commissie presenteerde het voorstel voor de intrekking, waarbij nog geen overgangstermijn is vastgesteld. De Commissie komt in een volgende vergadering met een overgangstermijn.

Additieven in voedingssupplementen voor zuigelingen en jonge kinderen
Dit onderwerp is een tijdlang on-hold geweest. De Commissie presenteerde een plan van aanpak voor additieven die noodzakelijk zijn in die voedingsupplementen waarvoor lidstaten een nationaal suppletiebeleid hebben. In Nederland gaat het over vitamine D en K druppels. Het probleem hierbij was dat er geen risicobeoordelingsprocedure bestond voor deze specifieke leeftijdscategorie. EFSA is nu bezig zo'n procedure voor alle stoffen aanwezig in voeding van kinderen tot 4 maanden vast te stellen. Zodra deze procedure rond is (verwachting medio april), kunnen de additieven die noodzakelijk zijn in bovengenoemde voedingssupplementen volgens die procedure worden beoordeeld. De Commissie gaat nu een lijst op stellen van dergelijke additieven. Deze lijst is medio maart gereed, waarna de lidstaten tot mid-april kunnen regeagere. De additieven op die lijst kunnen vervolgens door EFSA conform hun nieuwe procedure worden beoordeeld.

Etikettering aluminiumlakken

Diverse kleurstoffen mogen in de vorm van een aluminiumlak worden toegepast. Een dergelijk lak heeft andere eigenschappen dan de originele kleurstof. Betreft het hiermee een ander additief dat apart gelabeld op het etiket gelabeld moet worden? De lidstaten zijn verdeeld. De Commissie gaat dit issue nu eerst voorleggen aan de hiërarchie. Een ander probleem is adequate B2B informatieoverdracht van aluminiumlakken. De Commissie denkt na over een oplossing.

Etikettering van regionale traditionele producten vermeld in italics
Regionale traditionele producten waarvoor specifieke additieventoelatingen gelden worden in Annex II van VO 1333/2008 schuingedrukt genoemd, om aan te geven dat het speciale producten zijn en verschillen van hun gewone tegenhangers. Het traditionele product *burger meat* waarin sulfiet is toegelaten, verschilt van hamburgervlees waarin dit niet is toegestaan. Een ander voorbeeld is *salsicha fresca,* dat niet hetzelfde is als verse worst. De Commissie komt met een opinie voor het Perminent Committee waarin dit verduidelijkt zal worden. De Guidance descriptoren is bedoeld om de regionale traditionele producten verder te duiden. Een aantal lidstaten merkt op dat deze descriptoren vaak niet voldoende onderscheidend zijn. De Commissie zal met een update van de descriptoren komen.

Herevaluatie EFSA
EFSA moet voor 2020 nog vele additieven herevalueren en heeft de Commissie geïnformeerd dat deze deadline niet gehaald kan worden. EFSA heeft een nieuw tijdspad gemaakt. Opinies van additieven waarvan niet te verwachten is dat er een gezondheidsissue is (bijvoorbeeld citroenzuur en citraat) worden pas in 2022 opgeleverd. Voor zoetstoffen blijft de oorspronkelijke deadline (2020) gehandhaafd.

AOB

- Guidance kleurende levensmiddelen. Deze is zo goed als gereed, alleen moeten de normaal waarden nog in Annex III gezet worden.
- De Commissie informeert de lidstaten dat ze een brief hebben gekregen van NATCOL mbt 4-aminocarmijnzuur in E 120. Deze wordt de volgende WGA besproken. Italië en Frankrijk hebben een analysemethode voor 4-aminocarmijnzuur in E 120 en zijn verzocht om deze methodiek ter beschikking te stellen zodat andere landen deze bepaling operationeel kunnen maken.